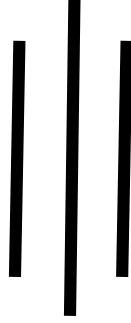

मोलुङ गाउँपालिकाको गाउँसभामा

अध्यक्ष मणि राज राई द्वारा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को

बजेट वक्तव्य

मोलुङ गाउँपालिका

प्राप्चा, ओखलढुंगा

१ नं. प्रदेश, नेपाल

नमस्कार

मोलुङ गाउँपालिकाको पहिलो गाउँसभाका अध्यक्ष महोदय, प्रमुख अतिथि, विशेष अतिथि, उपस्थित सम्पूर्ण अतिथिगण, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, पत्रकार मित्र तथा उपस्थित सम्पूर्ण बुबा, आमा, दाजु भाई तथा दिदी बहिनीहरू,

स्वाधिन र सार्वभौमसत्ता सम्पन्न मुलुकका नागरिकको अभिमत बोकेर गाउँसभाको अध्यक्षको हैसियतले यस गरिमामय सभामा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को वार्षिक बजेट पेश गर्न उभिएको छु। यस गौरवपूर्ण अवसरमा ऐतिहासिक जनयुद्ध, जनआन्दोलन, विभिन्न क्षेत्रमा भएका सामाजिक न्यायका लागि भएका आन्दोलनहरू लगायतका सङ्घर्षहरूमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रदाञ्जली अर्पण गर्दछु साथै शहिद परिवार प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु। घाइते र अपाङ्ग प्रति उच्च सम्मान र सद्भाव व्यक्त गर्दछु। मुलुकको राजनीतिक-सामाजिक परिवर्तनमा नेतृत्वदायि भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सबै अग्रजहरूप्रति आभार प्रकट गर्दछु।

नेपाली जनताको वलिदान एवं संघर्षबाट प्राप्त संविधान सभा र संविधान सभाद्वारा निर्माण गरिएको नेपालको संविधानको सफल कार्यान्वयनको

सन्दर्भमा झण्डै १५ वर्ष स्थानीय तह रिक्त रहे पश्चात संविधानले सुनिश्चित गरेको संघिय संरचनामा स्थानीय तहका अधिकारहरु प्रयोग गर्दै जनताको नजिकको सरकारको रूपमा जनताकै सरकारको अनुभूति दिलाउनु पर्ने अवस्था छ।

जनप्रतिनिधि विहिन अवस्थामा विकास निर्माणको गतिले तिव्रता पाउन नसकेको, विकासका काममा आम नागरिकले अपनत्व तथा स्वामित्व बोध गर्न नसकेको, ढिलासुस्ती र परम्परावादी कार्यशैलीले सही ढंगले जनभावनाको प्रतिनिधित्व गर्न नसकेको भन्ने गुनासो प्रति सचेत रहदै हालै मात्र सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु र यस सभाप्रति गहिरो विश्वास एवं जनअपेक्षा रहेको छ।

यस गाउँपालिका सबै हिसावले कृषिको उर्वर क्षेत्रको रूपमा रहेको सर्वविदितै छ । परम्परागत कृषि प्रणालीलाई प्रतिस्थापन गर्दै कृषिमा आधुनिकिकरण, व्यवसायिकरण गरी महिलालाई उद्यमीको रूपमा विकास गर्दै आत्मनिर्भर बनाउनका निमित्त यथेष्ट वजेट विनियोजन गरिएको छ।

3) प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकास गर्दै दिगो उपयोग हुने कार्यक्रमहरु अगाडि ल्याईएको छ।

४) पशुपालनलाई व्यवसायिकरण गरौं: पशुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनीं भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृतिम गर्भाधान, पशु सेवा केन्द्रहरुलाई श्रोत साधन सम्पन्न बनाउने, पकेट क्षेत्र

निर्धारण तथा समुह निर्माण गरि नमुना फर्महरूको विकासमा जोड दिने गरि यथेष्ट वजेट विनियोजन गरिएको छ।

५) स्वास्थ्य सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेका वस्तिहरूलाई मध्यनजर गरि ५ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइहरूको प्रभावकारि रूपमा सन्चालन गर्ने, गर्भवती सुत्केरी तथा जेष्ठ नागरिकहरूको लागि आयुर्वेद तथा आधुनिक चिकित्सा पद्धती द्वारा उचित उपचारमा ध्यान दिईने छ । हेल्थ युनिट खोप केन्द्रको निर्माण तथा सुधार एवं स्वास्थ्य शिविर आयोजना गरी समग्र मोलुङ् वासिको स्वास्थ्य सुधारमा ध्यान पुर्याईने छ । वडा नं ७ पात्लेमा प्रसुती केन्द्रको स्थापना गरी यसै आर्थिक वर्षबाट प्रसुती सेवा संचालनमा ल्याईने छ । साथै यस गाउँपालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अत्यावश्यक ओषधी र दरवन्दी अनुसारको स्वास्थ्यकर्मीहरूको व्यवस्थापनमा ध्यान दिई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न ध्यान दिईने छ ।

आदरणीय सदस्य ज्यूहरू,

6) खानेपानी तर्फका ठुला योजनाहरूका लागि केन्द्रमा पहल गर्ने केहि योजना संचालनमा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गर्दै खानेपानी आयोजना अघि बढाईनेछ भने अन्य योजनाहरूका लागि प्राथमिकताका आधारमा आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।

७) मौलिक संस्कृतिको संरक्षण, पर्यटन प्रवर्द्धन लगाएतका कार्यक्रममा पनि जोड दिइएको छ।

८) समृद्ध राष्ट्र निर्माणमा प्रविधिको महत्वपूर्ण भुमिका रहन्छ । सेवा प्रवाहलाई युग सुहाउँदो बनाउन यस गाउँपालिकाको वडा कार्यालयलाई प्रविधियुक्त बनाउने कार्य आरम्भ गरिसिकएको छ ।

९) खेलकुद क्षेत्रको विकास गर्दै खेल पर्यटनमा टेवा पुऱ्याउने तथा प्रतिभाको पहिचान गर्ने उद्देश्यले रामपुरमा खेलमैदान निर्माणको लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरिएको छ ।

साथै आगामी दिपावलीको पूर्वसन्ध्यामा यस गाउँपालिकाका वडास्तरीय फुटवल प्रतियोगिता । आयोजना गरी खेलकुद विकासमा उचित ध्यान दिइएको छ ।

10) शिक्षा क्षेत्र तर्फ केहि विद्यालयहरुमा भवन निर्माण, मर्मत, , तारवार निर्माण, खानेपानी योजना तथा विद्यालय शिक्षा सुधार योजनाको शुरुवातका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरिएको छ।

११) जेष्ठ नागरिक, महिला, जनजाती, अपाङ्ग, दलित तथा वालवालिकाका लागि लक्षित कार्यक्रमहरु मार्फत समाजको शशक्तिकरणको अपेक्षा सहित वजेट विनियोजन गरिएको छ।

१२) युवा लक्षित कार्यक्रमको रुपमा स्वरोजगारमुलक सीप विकास तालिमको लागि वजेट विनियोजन गरिएको छ।

आदरणीय अध्यक्ष ज्यू एवं सदस्य ज्यूहरु, अब म मोलुङ गाउँपालिकाले आ.व. २०७४।०७५ मा समावेश गरेका विशेष कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

पुर्वाधार विकास

पुर्वाधार विकास विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेकाले यस आ.व.मा विशेष जोड दिइएको छ । पुर्वाधारमा पनि मुख्य सडकहरुको स्तरोन्नति तथा बाह्रैमहिना सञ्चालन गर्ने गरि वजेट विनियोजन गरिएको छ। पुर्वाधार विकासको निमित्त गाउँपालिका स्तरवाट रु १ करोड विनियोजन गरिएको छ । त्यसै गरि वडागत रूपमा हेर्दा पुर्वाधार विकासको क्षेत्रमा रु ३ करोड १७ लाख ८४ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

आर्थिक विकास

गाउँपालिका स्तरवाट रु ४० लाख तथा वडागत स्तरवाट रु ३५ लाख ८८ हजार गरि जम्मा रु ७५ लाख ८८ हजार आर्थिक विकास अन्तरगतका कृषि उद्योग तथा वाणिज्य पर्यटन सहकारी वित्तिय क्षेत्रको समुचित विकासको लागि विनियोजन गरीएको छ ।

सामाजिक विकास

शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, सस्कृती प्रवद्वन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता क्षेत्रको विकासका लागि गाउँपालिका स्तरवाट रु ४० लाख वडागत रुपमा रु १ करोड ८६ लाख ९७ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन अन्तर्गतका वन तथा भु संरक्षण वातावरण संरक्षण फोहोर मैला व्यवस्थापन लगाएतका क्षेत्रमा गाउँपालिका स्तरवाट रु ४० लाख तथा वडागत रुपमा ८ लाख ५५ हजार रकम विनियोजन गरीएको छ ।

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाहको क्षेत्र अन्तर्गतका मानव संशाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास, संस्थागत पुर्वाधार, नागरिक वडापत्र, सेवा प्रवाहमा विद्युतिय सुचना प्रविधिको विकास जस्ता शिर्षकहरुको लागि गाउँपालिका स्तरवाट रु ९ लाख ७६ हजार तथा वडा स्तरवाट रु १० लाख ७६ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन

यस गाउँपालिकाको कार्यालय तथा सबै वडाहरूमा वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन कायम गर्न गराउनका लागि गाउँपालिका स्तरबाट रु १५ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू एवं सदस्यज्यूहरू,

अव म आ व २०७३/७४ को आय व्यय विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु।

नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई कार्यालय व्यवस्थापनको लागि अख्तियारी प्रदान गरिएको रु १ करोड मध्ये चालु तर्फ रु २० लाख र पुँजिगत तर्फ रु ३२ लाख प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली २०६५ का प्रावधान बमोजिम स्विकृत खर्च शिर्षकहरूमा खर्च भईसकेको छ भने बाँकी रकम रु ४८ लाखलाई स्थानिय संचित कोषमा आम्दानी बाँधिएको छ ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू एवं सदस्यज्यूहरू

यस सम्मानित सभामा म अव आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को आय व्ययको अनुमानित विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु।

आयतर्फ:

नेपाल सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान तर्फ रु१४,१०,८१,००० ।- (१४ करोड १० लाख ८१ हजार), सशर्त अनुदान रु ९,५१,३६०००।- (९ करोड ५१ लाख ३६ हजार), गाउँपालिकाको संचित कोषमा वाँकि रकम रु ४८,००,०००।- (४८ लाख) र आन्तरिक आय तर्फ कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु २५,८८,५००।- (२५ लाख ८८ हजार ५ सय) गरि कुल आय जम्मा रु २४,३६,०५,५०० (२४ करोड ३६ लाख ५ हजार ५ सय) अनुमान गरिएको छ।

व्यय तर्फ:

चालु खर्च

नेपाल सरकार गाउँपालिका वित्तिय समानिकरण अनुदान तर्फको रु ४,१५,५५,०००।- (४ करोड १५ लाख ५५ हजार) , गाउँपालिकाका वडाहरु संचालनका लागि प्रत्येक वडाका लागि रु ४ लाखका दरले हुन आउने रु ३२ लाख गरी जम्मा रु ४,४७,५५,००० (४ करोड ४७ लाख ५५ हजार) चालु खर्च अनुमान गरिएको छ ।

सशर्त अनुदान तर्फ

विभिन्न विषयगत कार्यालयहरूका लागि चालु लगाएत पुँजिगत खर्च नेपाल सरकारले तोकेका शीर्षकहरूमा जम्मा रु ९,५१,३६,००० (९ करोड ५१ लाख ३६ हजार) खर्च हुने अनुमान गरिएको छ ।

पुँजिगत खर्च तर्फ

नेपाल सरकार गाउँपालिका वित्तिय समानिकरण अनुदान वापतको रकम गाउँपालिका स्तरवाट विषयक्षेत्रगत समितीले तोकेका क्षेत्रमा समेत खर्च हुने गरी रु ४,५१,२६,००० (४ करोड ५१ लाख २६ हजार) विनियोजन गरीएको छ। साथै वडागत रुपमा प्रत्येक वडामा रु ७० लाखका दरले रु ५ करोड ६० लाख गरी पुँजीगत तर्फ जम्मा रु १० करोड ज११ लाख २६ हजार खर्च हुने अनुमान गरिएको छ।

समस्या र आवश्यकताहरू धेरै छन्, सबैको एकैपटक समाधान र परिपुर्ति सम्भव छैन। तथापि आम नागरिकका मागहरूले आगामि कार्यदिशा तय गर्नको लागि मार्गनिर्देश गरेको छ। वर्तमान अवस्थामा वस्तुगत यथार्थको धरातलमा उभिएर सहकार्य र सहभागिताको मर्मलाई आत्मसाथ गरि कटिबद्ध, प्रतिवद्ध र एकतावद्ध रहदै शान्त, सुन्दर र समुन्नत मोलुडको सपना साकार पार्नका लागि अगाडि बढौं।

धन्यवाद ।